პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

№ 155 (6210)

1978 წ.

ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კვლავაც იმედით

ვიტყობინებოდით, რომ ინგლისის ქალაქ კოვენტრის მახლობლად გამართულ მშვილდოსანთა ევროპის ჩემპიონატში თბილისის უნივერსიტეტის ლაბორანტმა ქ. ლოსაბერიძემ სსრ კავშირის ნაკრები გუნდის შემადგენლობაში კონტინენტის ჩემპიონობა მოიპოვა.

ქეთევანის წარმატება შემთხვევითი და პირველი როდია. იგი ადრე თვითონ იყო ამგვარ ტურნირში აბსოლუტური გამარჯვებული, ქვეყნის ჩემპიონი, სსრ კავშირის, ევროპისა და მსოფლიო რეკორდსმენი. ერთი სიტყვით, ლოსაბერიძეს ტიტულები არ აკლდა, მაგრამ მან საკმაო დროით წვრთნა შეწყვიტა და სარბიელზე მისი ადგილი სხვებმა დაიკავეს.

სსრ კავშირის ხალხთა VII სპარტაკიადაში გამოსვლისთვის ქეთევანმა კვლავ მოჰკიდა ხელი მშვილდისარს და სპორტულ ფორმაშიც მალე შევიდა, რასაც წლევანდელი მისი რესპუბლიკური „რეკორდების წვიმა" და კოვენტრში გამარჯვებაც ადასტურებს.

ხალხთა სპარტაკიადაში მშვილდოსანთა ასპარეზობაზე იგი ჩვენი პირველი იმედია და გვჯერა, რომ ქეთევანს მხარს აუბამენ საერთაშორისო კლასის ოსტატები გ. რიჟამაძე, ნ. მიქელაძე და სხვები...

...ევროპის ვაჟთა ჩემპიონატზე სსრ კავშირის წლევანდელმა ჩემპიონმა, 20 წლის ბაქოელმა ვ. მაქსიმოვმა ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონატების პრიზიორთან კ. ლასონენთან (ფინეთი), რომელმაც 1282 ქულა მოაგროვა, 19 ქულა წააგო და ვერცხლის მედალი მიიღო. მას შვედი ტ. ფლინკი ქულით ჩამორჩა...

როგორც საბჭოთა ნაკრების უფროსმა მწვრთნელმა ა. ბალოვმა ჩემპიონატის შემდეგ განაცხადა, საბჭოთა მშვილდოსნებმა წლეულს მნიშვნელოვანი წარმატებები მოიპოვეს. იმის გარდა, რომ ქალებმა კონტინენტის ჩემპიონობა დაიბრუნეს, ვაჟებმა ეს ტიტული პირველად დაისაკუთრეს. მარტო წლეულს მათ ხუთი მსოფლიო რეკორდი დაამყარეს. მას განსაკუთრებით ახარებს სარბიელზე ლოსაბერიძის დაბრუნება. „მე მჯერა, რომ ეს გუნდი მსოფლიო პირველობისთვის ბრძოლასაც შეძლებს..."

* * *

სურათზე: ქ. ლოსაბერიძე.

ო. გელაშვილის ფოტო.

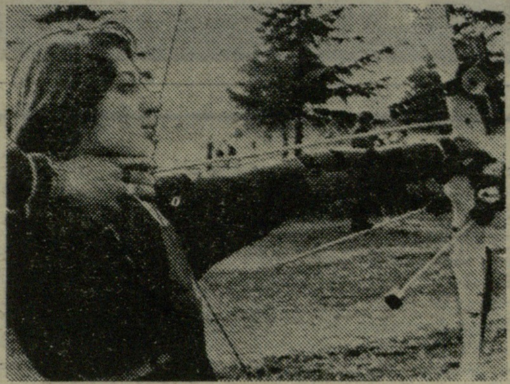

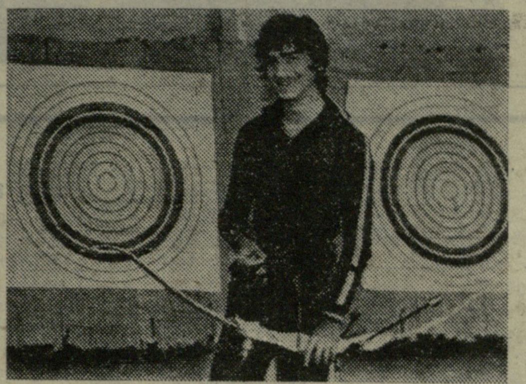

15 რეკორდი, 6 მედალი

რიგაში დამთავრდა საბჭოთა კავშირის იუნიორთა პირად-გუნდური ჩემპიონატი მშვილდოსნობაში. მოკავშირე რესპუბლიკების, მოსკოვისა და ლენინგრადის თხუთმეტი ნაკრები გუნდი 2-2 ვაჟითა და 2-2 ქალით იყო დაკომპლექტებული. ჩვენი რესპუბლიკის ნაკრებში შევიდნენ თბილისელი ვაჟები, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი ნ. მიქელაძე, სპორტის ოსტატი ი. ლოგინოვი (ორივე — „ლოკომოტივი") და ბათუმელები, სპორტის ოსტატი ლ. ტოპოროვა და სპორტის ოსტატობის კანდიდატი გ. ტოცკაია (ორივე — „კოლმეურნე").

მწვრთნელები ი. გრებენიკოვი, ა. კაჟაიანი და ა. შოუა მინდობილ საქმეს პასუხისმგებლობით მიუდგნენ და შედეგებიც კარგია: **საქართველოს სპორტსმენებმა იუნიორთა 15 რესპუბლიკური რეკორდი დაამყარეს და მოიპოვეს ერთი ოქროს, ორი ვერცხლისა და სამი ბრინჯაოს მედალი** (საერთო ჩათვლაში VI ადგილი დაიკავეს).

ნ. მიქელაძისთვის წლევანდელი სეზონი ძნელი გამოდგა. გავიხსენოთ თუნდაც ერთი თვის უკან კლაიპედაში ჩატარებული ქვეყნის ჩემპიონატი, სადაც მ-2 ვარჯიშში მან მხოლოდ 2260 ქულა მოაგროვა. რიგის ტურნირმა დაგვარწმუნა, რომ ნუგზარი კვლავ შედის სპორტულ ფორმაში — აქ 2447 ქულით ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა. ეს 83 ქულით სჯობს ი. ლოგინოვის ძველ რესპუბლიკურ რეკორდს.

მანვე კიდევ ექვსი რეკორდი დაამყარა: 50 მეტრზე 318 ქულა აჩვენა, მ-1 ვარჯიშში — 1229, 30+30-ში — 678 ქულას მოუყარა თავი (ვერცხლის მედალი დაიმსახურა), 50+50-ში — 627 ქულა მიიღო (ვერცხლის მედალი), 70+70-ში — 609 ქულა (ბრინჯაოს ჯილდო), 90+90 მ-ზე კი 533 ქულა მოაგროვა.

ახლა საქართველოს იუნიორთა ყველა რეკორდი მ-2 ვარჯიშში ნ. მიქელაძეს ეკუთვნის.

ყველაზე მოკლე დისტანციაზე — 30 მეტრზე სროლაში ი. ლოგინოვმა ორი წლის წინანდელი საკუთარი რესპუბლიკური რეკორდი (333 ქულა) რიგაში ათი ქულით გაზარდა, ხოლო 50 მეტრზე ორჯერად სროლაში 621 ქულა მოაგროვა და ბრინჯაოს მედალი მიიღო. ლოგინოვი მრავალჭიდში 2396 ქულით მეექვსე ადგილზე გავიდა.

წლეულს ტექნიკური შედეგები საგრძნობლად აამაღლა ლ. ტოპოროვამ. მან ჯამში იმდენივე ქულა მოაგროვა, რამდენიც ი. ლოგინოვმა, მაგრამ ქალიშვილებს შორის X ადგილი დაიკავა, თუმცა საქართველოს შვიდი რეკორდი განაახლა: მ-2 ვარჯიშში მისი შედეგი ძველ მიღწევას 51 ქულით სჯარბობს, მ-1 ვარჯიშში კი (1210) 24 ქულით. იგი რეკორდსმენი გახდა, აგრეთვე, 50მ (302), 60 მ (307), 30+30 მ (654), 50+50 მ. (603) და 70+70 (538) მეტრზე ასპარეზობაში. ბათუმელმა სპორტსმენმა 50 მეტრზე ორჯერად გამოცდაში ოქროს მედალი მოიგო. გ. ტოცკაიამ ცუდად იასპარეზა — 2026 ქულით 33-ე ადგილზე გავიდა.

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ ჩვენმა მშვილდოსნებმა გასული შვიდი თვის განმავლობაში საქართველოს რეკორდების ცხრილში 39 შესწორება შეიტანეს.

რ. კაცობაშვილი.

* * *

სურათებზე: ლ. ტოპოროვა ცეცხლის ხაზზე; ნ. მიქელაძე.

ლევან თედიაშვილი და სხვები

ორიოდ კვირაც და მექსიკაში მოჭიდავეთა დიდი ფორუმი დაიწყება — 25 აგვისტოდან აქ მსოფლიოს პირველობაზე იასპარეზებენ პლანეტის უძლიერესი თავისუფალი და კლასიკური სტილის მოჭიდავეები. ჩვენი ქვეყნის ნაკრები გუნდები, რომლებიც ამჟამად სომხეთის კურორტ წახკაძორში იმყოფებიან, მონდომებით ემზადებიან ამ დიდმნიშვნელოვანი შეჯიბრებისთვის. „ლელოს" კორესპონდენტი ტელეფონით ესაუბრა თავისუფალი სტილის მოჭიდავეთა ნაკრების ერთ-ერთ მწვრთნელს. აი, რა გვითხრა მან:

„ნაკრების კონტურები უკვე გამოკვეთილია, თუმცა ძირითადი შემადგენლობა მხოლოდ ამ დღეებში დადგინდება. ამ დღეებშივე გამოირკვევა ისიც, თუ ვინ დაიცავს ჩვენი ქვეყნის სახელს 100 კილოგრამ წონით კატეგორიაში — ლევან თედიაშვილი თუ ასლანბეკ ბისულთანოვი... უკვე დადგინდა „კლასიკოსთა" შემადგენლობა, აქ სხვებთან ერთად ვახტანგ ბლაგიძეც იასპარეზებს. ნაკრებში მეორე ნომრად დასახელებული არიან რ. აბრამიშვილი, თ. აფხაზავა, მ. ლეჟავა, მ. სალაძე, ნ. ბაბიაშვილი და ა. მაისურაძე".

ველოსპორტი

კაუნასის მიდამოებში გაიმართა საკავშირო პირველობა საგზატკეცილო ველორბოლაში. გუნდურ შეჯიბრებაში 186-კილომეტრიანი ტრასა (31 წრე) პირველმა დაამთავრა 29 წლის რიგელმა ვ. გალინაუსკასმა. ნემანის წრეზე ფინიშამდე მისვლას მან 4:38.29 მოანდომა და წამით აჯობა ხარკოველ ა. პარხომენკოს. ბრინჯაოს მედალის მფლობელი ი. მოსკალიოვი ჩემპიონს 21 წამით ჩამორჩა. 9 წლის მანძილზე ეს გალინაუსკასის საკავშირო ჩემპიონის მეოთხე ოქროს მედალია.

ჩემპიონატის შემდეგ შედგა ქვეყნის ნაკრები, რომელიც აგვისტოს დამლევს გფრ-ში მსოფლიო ჩემპიონის სახელისთვის იბრძოლებს.

წყალბურთი

იუგოსლავიის ქალაქ დუბროვნიკში მიმდინარეობს წყალბურთელთა საერთაშორისო ტურნირი, რომელშიც მონაწილეობენ ესპანეთის, გფრ-ის, იუგოსლავიის, სსრ კავშირისა და ჰოლანდიის გუნდები. ეს შეჯიბრება უკანასკნელი რეპეტიციაა 19 აგვისტოს დასავლეთ ბერლინში მსოფლიო ჩემპიონატის წინ. პირველ შეხვედრაში საბჭოთა წყალბურთელებმა წააგეს ესპანელებთან — 3:5, მეორე შეხვედრა კი გფრ-ის ნაკრებთან ფრედ დამთავრდა — 5:5. სხვა შეხვედრები ასე დასრულდა: ჰოლანდია — გფრ 8:7, იუგოსლავია — ესპანეთი 11:7.

მშვილდოსნობა

„ტრუდის" პრიზების მეორე გათამაშება

ჩვენი ქვეყნის სპორტკლუბებისა და ფიზკულტურული კოლექტივების საქმიანობის შემდგომი ამაღლების მიზნით, მშდ კომპლექსის პროპაგანდის გაუმჯობესებისთვის გაზეთ „ტრუდის" რედაქციის ინიციატივით შარშან პირველი შეჯიბრება გაიმართა მშდ კომპლექსის მრავალჭიდში, რომელშიც მხოლოდ სპორტული კლუბებისა და ფიზკულტურული კოლექტივების უძლიერესი ნაკრები გუნდები მონაწილეობდნენ. მის პარალელურად მოეწყო ფიზკულტურის, მშდ კომპლექსის პროპაგანდის დონის კონკურს-დათვალიერება.

წლეულს „ტრუდის" პრიზების მეორე საკავშირო გათამაშება ტარდება. მას წინ უძღვის რესპუბლიკური ტურნირები და შეჯიბრებები რსფსრ-ს 6 ზონაში.

საქართველოს პირველობა 12-14 აგვისტოს თბილისის ბაზებზე გაიმართება. სპორტული კლუბებისა და ფიზკულტურული კოლექტივების გუნდების შემადგენლობაში 6-6 მონაწილე იქნება. გამარჯვებული კოლექტივი საკავშირო შეჯიბრების საგზურს მიიღებს. შეჯიბრებები კი III, IV და V საფეხურების ნიშნოსნებს შორის ეწყობა.

რაც შეეხება ფიზკულტურისა და მშდ კომპლექსის პროპაგანდის მეორე კონკურს-დათვალიერებას, აქ წარმოდგენილი უნდა იყოს კინოფილმები, კედლის გაზეთები, ფოტომასალები, მრავალტირაჟიანი გაზეთები, პლაკატები, სამკერდე ატრიბუტები.

კონკურს-დათვალიერება ახლაც კომპლექსის ნიშნოსანთა ტურნირის პარალელურად ეწყობა და მასში მონაწილეობენ ფიზკულტურული კოლექტივები, კლუბები, ავტორთა კოლექტივები და ცალკეული ავტორები.

მოყვარულთა კინოფილმი 10 წუთის ხანგრძლივობას არ უნდა აღემატებოდეს და გახმოვანებული უნდა იყოს. ფოტომასალები შეიძლება ფერადი ან შავ-თეთრი იყოს. მიიღება მონტაჟები, ალბომები, სტენდები; მრავალტირაჟიანი გაზეთების კონკურსში დაიშვება 1978 წლის პირველი ნახევრის კომპლექტები.

კარტინგი

ესტონელთა წარმატება

ქვეყნის ჩემპიონატზე გუნდური პირველობა მოიგეს ესტონელმა სპორტსმენებმა. პირად ჩათვლაში მოსკოველებმა იმარჯვეს: მანქანათა პირველ ფორმულის კლასში ა. ზაიცევმა, მეორეში — მ. რიაბჩიკოვმა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სასიამოვნო ტრადიციად იქცა თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის „დინამოს“ სტადიონზე, ათიათასობით მაყურებლის თვალწინ იმ სპორტსმენთა და მწვრთნელთა დაჯილდოება, რომლებმაც საკავშირო თუ საერთაშორისო სარბიელზე გამოიჩინეს თავი.

სურათი, რომელსაც გთავაზობთ, გუშინწინ გადაიღო ჩვენმა ფოტოკორესპონდენტმა. თბილისის „დინამოსა“ და ალმა-ათის „ქაირათის“ ფეხბურთელთა გუნდების მატჩის შესვენების დროს საქართველოს სპორტკომიტეტის სიგელები და ფასიანი საჩუქრები ვადაეცათ იმათ, ვინც ამ დღეებში წარმატებით იასპარეზეს ევროპულ და საკავშირო შეჯიბრებებში.

ა. კოტორაშვილის ფოტო.

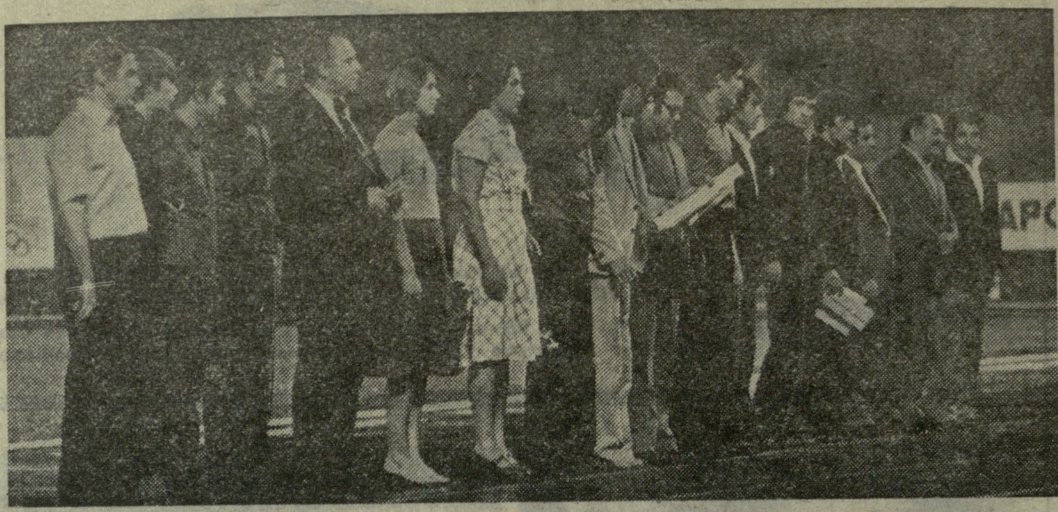

იმ ადამიანთა შორის, ვინც უანგაროდ ემსახურებოდა ქართულ ჭიდაობას და თაობებს შემოუნახა ეს ჭეშმარიტად ვაჟკაცური სპორტული სახეობა, ერთ-ერთი თვალსაჩინო ადგილი უჭირავს **მიხეილ შაოშვილს**, ქართული ჭიდაობის ენთუზიასტსა და ტრფიალს. მიხეილი ჩვენი საუკუნის გარიჟრაჟზე დაიბადა. იგი კახეთში დავაჟკაცდა, სოფელ ჩუმლაყში. პატარაობიდანვე მოხერხებული და მარჯვე ბიჭი იყო, ხალხურ თამაშებში ბადალი არა ჰყავდა, მაგრამ ჭიდაობა მაინც განსაკუთრებით უყვარდა. სოფელში დღეობებზე გამართულ ორთაბრძოლებში არამცთუ თავის ტოლებს, უფროსებსაც კი ჯაბნიდა.

1924 წელს მიხეილი თბილისში ჩამოვიდა. მალე გულმა ქალაქის გარეუბნებში მოწყობილ საჭიდაო სარბიელებისკენ გაუწია, თანდათან დაუმარცხებელი ფალავნის სახელი მოიხვეჭა და სწორედ ამ პერიოდში შეარქვეს მეტსახელი — „შაო“.

1929 წელს მიხეილმა მონაწილეობა მიიღო საქართველოს პირველობაში. მან ვირტუოზული ჭიდაობით მოხიბლა მაყურებელი, ყველა შეხვედრა ვადაზე ადრე დაამთავრა და პირველად გახდა საქართველოს ჩემპიონი. ამავე წელს იგი ჩემპიონი გახდა აბსოლუტურ წონით კატეგორიაშიც. მიხეილმა კიდევ ერთხელ მოიპოვა რესპუბლიკის ჩემპიონის წოდება, შემდეგ კი ნორჩ ფალავანთა აღზრდას მიჰყო ხელი. მან ასწავლა ქართული ჭიდაობის ანბანი შემდგომში ცნობილ ფალავნებს შალვა გზირიშვილს, შამილ ჯიჯიაშვილს, ვანო ჭანტურიძეს, ვახტანგ ჭიჭინაძეს, არშაკ შარაბიძეს, სეფე კალმახელიძეს, შალვა დოკვაძეს, ვახტანგ მწარიაშვილს და სხვებს.

მიხეილ შაოშვილი ბოლომდე ქართული ჭიდაობის დაუცხრომელ ენთუზიასტად დარჩა, მან დიდი სამსახური გაუწია სპორტის ამ ეროვნული სახეობის პოპულარიზაციას რესპუბლიკის ქალაქებსა და სოფლებში. თავის მოწაფეებთან ერთად ხშირად მართავდა გამოსვლებს საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში. იგი ამავე დროს აქტიურად მონაწილეობდა ქართული ჭიდაობის წესებისა და ნორმების დადგენაში. ამჟამად გამოსაცემად მზადდება წიგნი — „ქართული ჭიდაობის ასი ფანდი“, რომლის ერთ-ერთი ავტორი მიხეილიცაა.

დღეს გთავაზობთ ღვაწლმოსილი ფალავნის წერილს, რომელსაც, იმედია, ინტერესით გაეცნობა ყველა მკითხველი.

უნდა ავაღორძინოთ...

ჩვენი სპორტის ეროვნული საგანძურიდან ქართული ჭიდაობა ყველაზე უფრო ლამაზი, მიმზიდველი და ვაჟკაცური სახეობაა, ამიტომ გასაკვირი როდია, რომ იგი ძველთაგან დიდი პოპულარობით სარგებლობდა როგორც სოფლად, ძირითადად ქართლ-კახეთში, ასევე თვით თბილისშიც. ნახევრხმოყრილი საჭიდაოები იყო გამართული მთაწმინდაზე, შავნაბადაზე, ვერის სასაფლაოზე, დიდუბეში, ნაძალადევში, პეტრე-პავლეზე, გოგილოს აბანოსთან და სხვა ადგილებში. აქ ყოველ შაბათ-კვირას იმართებოდა შეჯიბრებები ქართულ ჭიდაობაში, სადაც თბილისში მცხოვრებ ფალავანთა გარდა საქართველოს სხვადასხვა კუთხის ცნობილი მოჭიდავეებიც ასპარეზობდნენ. ძველ თბილისელებს კარგად ახსოვთ ისეთი საქვეყნოდ განთქმული გოლიათების შერკინება, როგორებიც იყვნენ: ივანე ყირიმელაშვილი (კულა გლდანელი), ნესტორ ესებუა, კოსტა მაისურაძე, ვანო აბულაძე (კამბეჩუა), სანდრო კანდელაკი, გიორგი ოდიშვილი (გლდანელი), იოსებ ცერაძე, მიხა ქურხული, ალექსანდრე კახნიაშვილი (შაშო ვერელი), გიორგი კახნიაშვილი (გიორგი ვერელი), ირაკლი ვაჩნაძე, ვანო წამალაშვილი (ვანო გლდანელი), მიტო ყურაშვილი (მოდი მნახე), შამილა ჭიჭიაშვილი, ვახტანგ ჭიჭინაძე (გიჟუა), ნიკოლოზ პაპიშვილი (კოხრო), სანდრო ნაკაშაშვილი (ცაცალა) და მრავალი სხვა.

ცნობილია, რომ ქართული ჭიდაობის ფანდებს კარგად დაუფლებული ახალგაზრდა იოლად შეისწავლის ძიუდოს, სამბოს, კლასიკურ და თავისუფალ ჭიდაობას. ამ სახეობების თავისებურ ფანდებთან ერთად, განსაკუთრებით ძიუდოსა და თავისუფალ ჭიდაობაში, წარმატებით შეიძლება გამოვიყენოთ სარმები, კაურები, მოგვერდები, თეძოები, კისრულები, ლოჯურები. ხოლო კლასიკურ ჭიდაობაში ღრმა მოგვერდი, მკლავკისრული, წინალოჯური, უკანალოჯური, გვერდითი ლოჯური, და სხვა ფანდები, ამიტომ გასაკვირი როდია, რომ მსოფლიო მნიშვნელობის ისეთი ქართველი ფალავნები, როგორიცაა: ვახტანგ ბალავაძე, არსენ მეკოკიშვილი, დავით ციმაკურიძე, გიორგი სხირტლაძე, მირიან ცალქალამანიძე, ვლადიმერ რუბაშვილი, გურამ სალარაძე, ზარიბეგ ბერიაშვილი, შოთა ლომიძე, ანზორ ქიქნაძე, გივი კარტოზია, როსტომ აბაშიძე, დავით გვანცელაძე, რომან რურუა, ანზორ ქიბროწაშვილი, შოთა ჩოჩიშვილი და შეუდარებელი ფალავანი მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონი ლევან თედიაშვილი ქართული ჭიდაობის უბადლო ოსტატები იყვნენ.

ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, განა რომელიმე სტილის ჭიდაობა შეედრება ქართულ ჭიდაობას? მასში ხომ აშკარად გამოსჭვივის ქართველი კაცის რაინდული სული, ვაჟკაცური, ალალი და გულმართალი ხასიათი. ფალავნები წელში გამართულნი, გულდაგულ მიდიან ერთმანეთთან, მკაცრად არის აკრძალული ძალისმიერი, მტკივნეული ილეთების გამოყენება. დაკანონებულია, რომ მოჭიდავემ, თუკი მისი მოწინააღმდეგე მუხლებზე დაეცა, ხელი არ უნდა ახლოს მას. ამასთან უფლება არა აქვს გვერდზე დაცემული მიწოლით გადააბრუნოს ბეჭებზე.

ყოველივე ეს იმაზე მეტყველებს, რომ ქართული ჭიდაობა სპორტის მეტად საინტერესო, რაინდული სახეობაა და არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დავივიწყოთ იგი.

რა დასამალია და, ბოლო წლებში ქართული ჭიდაობის გავრცელება-განვითარებას ნაკლები ყურადღება ექცევა. ბევრ რაიონში, სადაც სპორტის ამ შესანიშნავი სახეობის მდიდარი ტრადიციები არსებობს, აღარ მისდევენ ქართულ ჭიდაობას, დაივიწყეს მამა-პაპათა ნალოლიავები და ნასათუთევი სანახაობა. ყველაფერს თავისი მიზეზი აქვს — ახალგაზრდობა, რაკილა ქართულმა ჭიდაობამ რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ ვერ გააღწია, უფრო ისეთ სახეობებს ეტანება, როგორიცაა ძიუდო, სამბო, თავისუფალი და კლასიკური ჭიდაობები, მაგრამ ის კი გვავიწყდება, რომ, ზემოთ ნათქვამისა არ იყოს, ჩვენში ქართული ჭიდაობა ოდითგან იყო სხვა სახეობების საფუძველთა საფუძველი. შემცირდნენ ენთუზიასტები, რომლებიც სულის ჩამდგმელნი იყვნენ სოფლად გამართული შეჯიბრებებისა. აღარ გვყავნან დამკვრელები, რომელთა გარეშეც ქართული ჭიდაობა უცილობლად კარგავს თავის ეშხსა და ლაზათს, ნაკლებად იკერება საჭიდაო ჩოხებიც...

რესპუბლიკის პარტიულ-სამეურნეო აქტივის კრებაზე (1977 წლის 2 ივლისი) ითქვა: „მეტი ყურადღება უნდა დავუთმოთ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის განვითარებას სოფლად... აქაც საკმაოდ ბევრი პრობლემები გვაქვს, სოფლად ფართო გაქანება უნდა მიეცეს სპორტის ხალხურ-ეროვნულ სახეობებს“. სპორტის ეროვნული სახეობებიდან ერთ-ერთი წამყვანი ადგილი ქართულ ჭიდაობას მიეკუთვნება, ამიტომ საქართველოში მისი გამოცოცხლების საქმეში ყველამ უნდა მიიღოს მონაწილეობა და პირველ რიგში კი რაიონის სპორტკომიტეტებმა, ნებაყოფლობითი საზოგადოებების რაიონულმა საბჭოებმა, კოლმეურნეობათა გამგეობებმა, საბჭოთა მეურნეობებისა და სასწავლო დაწესებულებების ხელმძღვანელებმა. კარგი იქნება, თუ ყველა კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში, სკოლებში, ჩამოყალიბდება ქართული ჭიდაობის წრეები, რომლებსაც ფიზკულტურის მეთოდისტები და სკოლის ფიზაღზრდის მასწავლებლები გაუწევენ ხელმძღვანელობას.

ქართული ჭიდაობის პოპულარიზაციისთვის ხშირად უნდა მოეწყოს მომიჯნავე რაიონების მოჭიდავეთა ამხანაგური შეჯიბრებები. სოფლად ამ ღონისძიებების ხორცშესხმის საერთო ხელმძღვანელობა და კონტროლი სახალხო დეპუტატთა სასოფლო საბჭოების აღმასკომებმა უნდა ითავონ.

ერთი მტკივნეული საკითხიც: ნელ-ნელა ქრებიან ძველი დამკვრელები, ბევრი მეზურნეები, ახალგაზრდები კი აღარ მისდევენ ზურნა-დოლზე დაკვრის შესწავლას. იქნება სჯობდეს, სანამ ამ საქმის ოსტატები აქა-იქ კიდევ შემორჩენილან, მოვასწროთ და გრამფირფიტებზე ჩავიწეროთ „საჭიდაოს“ ჰანგი. სულ არარაობას ისევე ეს ემჯობინება. აუცილებლად უნდა მოგვარდეს ჩოხების საქმეც.

დიახ, ქართული ჭიდაობა უნდა აღორძინდეს, რათა ნახევრხმოყრილ ასპარეზზე გამოჯიგულმა ბიჭებმა კვლავ ასახელონ ჭიდაობის ტრადიციებით მდიდარი ჩვენი რესპუბლიკა.

მ. შაოშვილი.

„ზაფხული-78“

გუნების წიაღში

ნაყოფიერად შრომობენ და ისვენებენ ზაფხულის არდადეგების დღეებში ქუთაისის 31-ე საშუალო სკოლის შრომითი ბრიგადის — „ბუნების მეგობრის“ წევრები: უელიან ყვავილნარს, დეკორაციულად აფორმებენ ბუჩქებს, გაზონებს, ახლოს ეცნობიან ბუნებას, შრომისაგან თავისუფალ დროს კი შინაარსიანად ისვენებენ. საინტერესოდ ჩატარდა კონფერენცია თემაზე: „მამების გმირობა შვილების ფრთებია“, დისპუტი „ჩვენი ხვალინდელი დღე“, მხატვრული კითხვის კონკურსი და სხვ.

პარკის დირექციამ ბევრი სპორტული ღონისძიება ჩაატარა; 23 ნორჩი მოშაშე მონაწილეობდა კომკავშირის 60 წლისთავისადმი მიძღვნილ პირველობაში. გაიმარჯვა დ. თევდორაძემ, რომელმაც 22 შესაძლებლიდან 21,5 ქულა მოაგროვა.

დიდი ინტერესი გამოიწვია მინი-ფეხბურთელთა შეჯიბრებამ. პირველობა „მეტეორმა“ დაისაკუთრა, მომდევნო ადგილები „განთიადსა“ და „მერცხალს“ ხვდა წილად. კარგი თამაშით თავი გამოიჩინეს ნორჩმა ფეხბურთელებმა თ. ჩინჩალაძემ, ს. ვისლაგუზოვმა, ს. ჩერნოპლეჩიმ, გ. გოდუაძემ, ბ. ბოჭორიშვილმა და სხვებმა.

მოსწავლეებმა ტურისტული ლაშქრობა მოაწყვეს სათაფლიაზე. ისინი გაეცნენ სათაფლიის მღვიმეს, მის ისტორიას.

საბანაკო ცხოვრება კიდევ ბევრ საინტერესო სპორტულ ასპარეზობას პირდება ნორჩებს.

ი. კოკუაშვილი.

წყალში ხტომა

[illegible]ში, 18 აგვისტოს...

სპორტსაზოგადოება „ლოკომ-
ოტივის“ საცურაო აუზში 18-2[illegible]
აგვისტოს გაიმართება სსრ კავშირ[illegible]
ის თასის გათამაშება წყალში ხტო-
მაში. ასპარეზობაში 60-მდე სპორ-
ტსმენი გამოვა, მათ შორის ჩვენი
რესპუბლიკიდან ოთხი მხტომელი.
აი ვინ დაიცავს საქართველოს
სპორტულ ღირსებას ამ შეჯიბრე-
ბაში: ამას წინათ დამთავრებულ
საქართველოს თასის გათამაშებაში
ვაჟთა შორის ორივე სახეობაში
(3-მეტრიანი ტრამპლინი და 10-
მეტრიანი კოშკი) გამარჯვებული 16
წლის მოსწავლე, სპორტის ოსტა-
ტი იოსებ ელბაქიძე (განათლები[illegible]
სამინისტრო) და სპორტის ოსტატ[illegible]
იური სოლდატოვი („განთიადი“).

ქალებში ჩვენი გუნდის შემად-
გენლობაში გამოვა განთიადელი
სპორტის ოსტატი ლიანა ცოტაძე.
აღსანიშნავია, რომ მან ამას წინათ
გაიმარჯვა ბულგარეთში გამართულ
საერთაშორისო ტურნირში კოშკი-
დან ხტომაში. მეორე ვაკანსია[illegible]
შეავსებენ თბილისის სახელ-
წიფო უნივერსიტეტის ფილოლო-
გიის ფაკულტეტის მეორეკურსე-
ლი, განთიადელი მზია ნოზაძე (მან
საქართველოს თასის გათამაშება-
ში კოშკიდან ხტომაში გაიმა-
რჯვა) ან 14 წლის მოსწავლე,
სპორტის ოსტატი ლალი ლონდაძე
(განათლების განყოფილება), რო-
მელიც ამავე შეჯიბრებაზე უძლ[illegible]
ერესი იყო 3-მეტრიანი ტრამპლი-
ნიდან ხტომაში.

— სამწუხაროდ, ამ საკავშირო
შეჯიბრებაში ვერ გამოვა ჩვენი
საუკეთესო მხტომელი, რესპუბ-
ლიკის მრავალგზის ჩემპიონი, სსრ
კავშირის ჩემპიონი იუნიორთა
შორის, საერთაშორისო კლასის
სპორტის ოსტატი სერგო შალიბა-
შვილი, — გვეუბნება რესპუბლიკ-
ის სპორტკომიტეტის მთავარი
მწვრთნელი წყალში ხტომაში
სპორტის ოსტატი მერაბ ქართვე-
ლიშვილი. — საქმე ის არის,
რომ ჩვენი ჩემპიონი, რომელმაც
ახლახან ფლორენციაში (იტალია)
ვერცხლის მედალი მოიპოვა ევრ-
ოპის ჩემპიონატზე იუნიორთა შო-
რის, საკმაოდ გადაღლილია და
მცირე ტრავმაც აქვს მიღებული.
იმედი გვაქვს, რომ იგი სულ მა-
ლე ჩადგება მწყობრში და კვლავ
ინდივიდურად გულმოდგინედ გა-
გრძობს მზადებას მომავალი შეჯიბ-
რებისათვის, პირველ რიგში სსრ
კავშირის ხალხთა VII სპარტაკი-
ადისთვის.

ო. ნემსა[illegible]

ალპინიზმი

ალპინისტთა წლევანდელი
კავშირო ჩემპიონატი კლდეთა
ძლევის კლასში ახალი პრინციპ[illegible]
ჩატარდა — დასავლეთ კავკა[illegible]
ერთ რაიონში ორი კვირის გა[illegible]
ლობაში (და არა მთელი ალპ[illegible]
სეზონის მანძილზე) — 15-დან
ივლისის ჩათვლით ძალღონეს
ზოგავდნენ ოქროს, ვერცხლის
ბრინჯაოს მედლების მაძიებლ[illegible]

ამით მსაჯებს საშუალება ე[illegible]
ოდათ საკუთარი თვალით ე[illegible]
ყველა პრეტენდენტის ბრძ[illegible]
ყველას ერთად მონაწილეობა
ლო ექსპედიციების შედეგთა
ხილვაში. ამგვარი ფორმულ[illegible]
პინისტთა ჩემპიონატს ნამ[illegible]
საშეჯიბრებო სინამდვილეს [illegible]
და, როცა თვალნათლად ჩანს,
რა შეუძლია.

ორკვირიან ბრძოლაში ა[illegible]
ლენინგრადის გუნდმა. ამ ქა[illegible]
კვინტეტმა, რომლის შემადგენ[illegible]
ბაში იყვნენ მექანიკოსი ვ. [illegible]
ლინი, ინჟინრები ე. ოშე[illegible]
გრაჩოვი, მეცნიერ-მუშაკი ვ.
დრინი და დოცენტი ბ. გავრ[illegible]
პირველად დაძლიეს 3930-მ[illegible]
ანი მწვერვალი „გასალების“
რეთი კედელი.

ვერცხლის მედალი მი[illegible]
კრასნოიარსკის „სპარტაკის“
სვლელებს, რომლებსაც ე. [illegible]
ვი ედგა სათავეში. ეს ჯგუფ[illegible]
ნანახზე“ (3780 მ) ჩრდილო [illegible]
ლეთის კედლით ავიდა.

მესამე ადგილი ერგოთ [illegible]
ის“ ალპინისტებს, რომლებ[illegible]
შაროვი ხელმძღვანელობდა.
ჯგუფმა დაიპყრო მწვერვალი
პიკი“, რომელიც ზღვის დ[illegible]
3800 მეტრზეა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

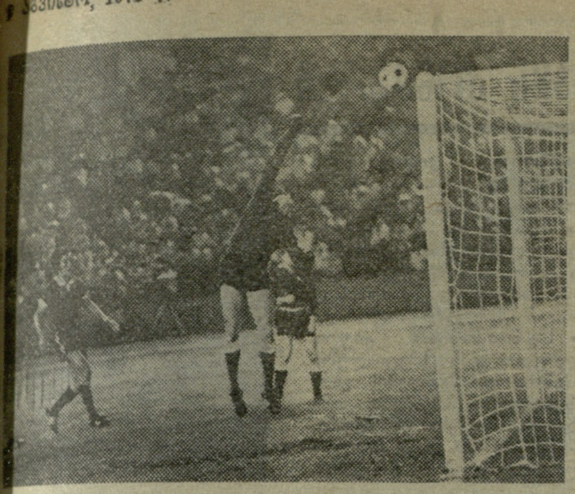

ალმართზე სავალი ძნელდება

თბილისი. ვ. ი. ლენინის სახელობის „დინამოს“ სტადიონი. 7 აგვისტო.

„დინამო“ (თბილისი) — „ქაირათი“ (ალმა-ათა) 1:0 (1:0).

„ᲓᲘᲜᲐᲛᲝ“: გოგია, კოსტავა, კანთელაძე, ჩივაძე, გ. მაჩაიძე, დარასელია, მ. მაჩაიძე, ქორიძე, გუცაევი, ყიფიანი, შენგელია.

„ᲥᲐᲘᲠᲐᲗᲘ“: ორდაბაევი, კრუგლიხინი, ტალგაევი, ნიკიტენკო (მაზმანიანი), გოსტენინი, ხისამუტდინოვი, ნეხტინი, ლიხოშერსტნიხი (კოჩუბინსკი), შადიევი, ლეკსინი, ევდოკიმოვი.

მსაჯი: ა. კადეტოვი (მოსკოვი).

გოლი გაიტანა ვ. დარასელიამ (მე-8 წუთი).

პირველ წუთებზევე სტუმართა კარში „გატანილმა ლელომ“ ალბათ ბევრს აფიქრებინა, რომ მატჩი უხვგოლიანი იქნებოდა. რა დასამალია და ასეც უნდა მომხდარიყო — უამრავი შესაძლებლობა ჰქონდათ თბილისელებს, ორჯერ თუ სამჯერ ძალზე ახლოს იყვნენ მიზანთან ალმაათელებიც.

თუმცა, მკითხველი, რომელმაც ეს თამაში ვერ ნახა, ნუ იფიქრებს, რომ მთელი ოთხმოცდაათი წუთი ორმხრივი იერიშებითა და მდიდარი საფეხბურთო ეპიზოდებით იყო სავსე, ნურც იმას იფიქრებს, რომ სტუმრებმა ტოლი არ დაუდეს მასპინძლებს, თავიდანვე მიიღეს გამოწვევა და როგორც თანასწორეებმა თანასწორებს გაუმართეს ბრძოლა.

ერთმა გარემოებამ მატჩი პირობითად ორ, ერთიმეორისაგან განსხვავებულ, საკმაოდ კონტრასტულ ნაწილად გაჰყო. ეს საზღვარი მეორე ტაიმის 30-ე წუთზე მოდის.

სანამ იყო სამისო დრო და თბილისელებსაც სადარდებელი არაფერი ჰქონდათ, „დინამო“ ძალზე სახიფათოდ, მეთოდურად, ხანდახან აზარტულადაც კი უტევდა. მაგრამ შეტევა შეტევად დარჩა, მასპინძლებმა ვერ იქნა და ველარ გაიტანეს აგრერიგად საჭირო მეორე გოლი. ის კი მართლაც საჭირო იყო ყველაფრის საბოლოოდ გასარკვევად, ფეხბურთელთა დასამშვიდებლად და თუნდაც ენერგიის დასაზოგავადაც, თორემ დიდი და მცირე ანგარიშით გამარჯვებას საბოლოო ჯამში ერთი ფასი აქვს. რას იზამ, ხან თავგანწირვით თამაშობდა მეკარე ორდაბაევი, ხან — აშკარად სცოდავდნენ ჩვენი თავდამსხმელები.

სანამ დრო იყო-მეთქი, ვთქვი და წამზომის ისარიც გულგრილად მიადგა იმ წერტილს, რომელსაც უთუოდ უნდა შეეცვალა და შეცვალა კიდეც ორთაბრძოლის ხასიათი. ვიმეორებ, ეს ყველაფერი ერთმა გარემოებამ განაპირობა. ისე კი დინამოელებს არც დაღლა დასტყობიათ, არც გული გასცივებიათ, რაღა თქმა უნდა, არც ფეხბურთის თამაში დავიწყებიათ. სამწუხაროა, რომ ფსიქოლოგიური გარდატეხის ამგვარი მომენტები ხშირად შეუნიშნავი რჩება მაყურებლთა ნაწილს. არადა ადამიანი ადამიანად რჩება ყოველთვის, სულერთია საფეხბურთო მინდორზე იქნება ის, ტრიბუნაზე თუ სხვა საქმიანობისას.

საქმე ის არის, რომ, ვიქტორ პონედელნიკის მიერ ამასწინანდელ ინტერვიუში ნათქვამისა არ იყოს, ახლა თბილისელებს არა აქვთ უფლება თუნდაც ერთი ქულა დაკარგონ საკუთარ მინდორზე. ეს ქულა კი ნებისმიერ, თუნდაც აშკარად სუსტ გუნდთან შეიძლება გამოგეცალოს ხელიდან, მით უფრო მაშინ, როცა მატჩის დასრულებამდე ცოტა დრო რჩება.

აი ამ ნიუანსმა წამოჰყო თავი, თავიანთი მდგომარეობა და ვალი შეახსენა თბილისელებს საფინალო სასტვენამდე დარჩენილმა თხუთმეტმა წუთმა. არა, „დინამოს“, რომ იტყვიან, შიშისგან მუხლი არ მოჰკვეთია, მაგრამ სიფრთხილის გრძნობამ მაინც თავისი ქნა. სწორედ ეს იგრძნო „ქაირათმაც“, ამან გაათამამა და შეაგულიანა, თორემ მანამდე 75 წუთის მანძილზე ვერც შეიძლო და არც სურვილი გასჩენია რაიმე საინტერესო ეჩვენებინა თბილისელი მაყურებლისათვის.

ისევ მაყურებელზე. უთუოდ სათქმელია, რომ ძალზე ცუდი სამსახური გაუწია თავის გუნდს თბილისელმა „გულშემატკივარმა“. ტრიბუნის აშკარად გამოხატული უკმაყოფილება რომ არა, ივეი არ არის, ფეხბურთელები საკმაოდ მშვიდობიანად, ყოველგვარი გართულებების გარეშე ჩაათავებდნენ ამ მატჩს. ერთი რამის დავიწყება არ შეიძლება — იდეალური გუნდები არ არსებობენ და სათამაშო მექანიზმის დროებითი მოშლა, თუნდაც უხეირო თამაში (რომელ საფეხბურთო კოლექტივს არ მოსდის ეს?), ასე არ უნდა აღიზიანებდეს მისსავე გასამხნევებლად მოსულ მაყურებელს. გავბედავ და იმასაც ვიტყვი, რომ ბოლო წუთებში თბილისელთა კარში კოსტავას თავგანწირვის წყალობით გაუტანელი გოლი, ვთქვათ და გასულიყო კიდეც, ჩვენს, სტადიონზე მოსულ ქომაგთა სინდისზე იქნებოდა. და კიდევ ერთი: თბილისელთა მიერ აშკარა თამაშგარე მდგომარეობიდან გატანილი კიდევ ერთი ბურთი სავსებით სამართლიანად არ ჩათვალა შეხვედრის არბიტრმა. აქაც მაყურებელთა ერთი ნაწილის საპასუხო რეაქცია არაობიექტურობისა და შეიძლება ითქვას, თამაშის ელემენტარულ წესებში გაურკვევლობის ელფერი დაჰკრავდა.

რა თქმა უნდა, ეს ყველაფერი მაინც არ ამართლებს ლიდერის საპასუხისმგებლო, მძიმე ტვირთით მავალ კოლექტივს, მაგრამ თუ გუნდის საბოლოო წარმატება თითოეული ჩვენგანისა და ყველას საკუთრებად იქცევა ხოლმე, ამ ძნელ სავალთან დაკავშირებული ყველა „უხერხულობანი“ ჩვენც, გულშემატკივრებმაც უნდა გავინაწილოთ.

Ი. ᲑᲔᲠᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ.

ს უ რ ა თ ე ბ ზ ე: მეკარე ორდაბაევის ნახტომი დროული გამოდგა; ამ მატჩში მ. მაჩაიძის ძლიერმა დარტყმებმა მოსვენება დაუკარგეს ალმაათელთა მეკარესა და მცველებს; წამიც და გუცაევის მიერ დარტყმულ ბურთს ზედ კარის ხაზიდან გამოიტანს მცველი.

ა. კოტორაშვილის ფოტოები.

ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲚᲘᲒᲐ

ᲒᲣᲨᲘᲜᲬᲘᲜ შედგა სსრ კავშირის საფეხბურთო ჩემპიონატის მე-20 ტურის კიდევ ოთხი მატჩი.

ცსკა — „დინამო“ მ. 2:4.

„დნეპრი“ — „დინამო“ კ. 1:0.

„ჩერნომორეცი“ — „ფახთაქორი“ 4:1.

„შახტიორი“ — „სპარტაკი“ 1:0.

ᲒᲐᲗᲐᲛᲐᲨᲔᲑᲘᲡ ᲪᲮᲠᲘᲚᲘ

მდგომარეობა 8 აგვისტოსთვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„დინამო“ თბ.	20	13	4	3	26—13	30
„შახტიორი“	19	13	2	4	27—15	28
„ჩერნომორ“.	20	9	7	4	30—17	25
„დინამო“ მ.	19	9	6	4	25—16	24
„ტორპედო“	20	9	6	5	23—16	24
ცსკა	20	10	3	7	26—28	23
„დინამო“ კ.	20	7	7	6	25—17	21
„ზენიტი“	20	7	7	6	22—23	21
„სპარტაკი“	20	7	4	9	24—24	18
„ნეფთჩი“	20	6	5	9	15—17	17
„ქაირათი“	20	5	6	9	17—25	16
„ფახთაქ“.	20	5	6	9	26—30	16
„ზარია“	19	5	5	9	22—28	15
„არარატი“	20	6	2	12	12—26	14
„ლოკომოტ“.	19	4	6	9	16—27	14
„დნეპრი“	20	4	2	14	14—28	10

ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲝᲑᲐ

ᲒᲐᲗᲐᲛᲐᲨᲔᲑᲘᲡ ᲪᲮᲠᲘᲚᲔᲑᲘ

I ᲚᲘᲒᲐ

მდგომარეობა 9 აგვისტოსთვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„კრ. სოვ“.	23	13	7	3	33—16	33
„ყუბანი“	23	11	7	5	35—23	29
ასკ რ.	23	9	11	3	39—23	29
„კარპატი“	22	11	6	5	32—21	28
„დინ“. მნ.	22	10	8	4	31—21	28
„ნისტრუ“	23	9	7	7	27—21	25
„კუზბასი“	23	9	7	7	26—25	25
„ქალგირ“.	22	7	10	5	26—22	24
„თერგი“	23	9	5	9	29—33	23
„ტავრია“	22	8	7	7	28—21	23
„ტორპედო“	22	8	6	8	24—23	22
„პამირი“	23	5	11	7	24—22	21
„სპარ“. ი.-ფ.	23	8	4	11	23—35	20
„მეტალურ“.	23	5	10	8	21—29	20
ასკ ოდ.	23	6	7	10	24—31	19
„შინიკი“	20	6	6	8	17—22	18
„დინ“ ლ.	23	5	8	10	30—38	18
„ურალმაში“	23	5	7	11	15—28	17
„კოლხოზ“.	23	5	6	12	19—34	16
„სპარ“. ორ.	23	5	4	14	17—32	14

II ᲚᲘᲒᲐ, IV ᲖᲝᲜᲐ

მდგომარეობა 9 აგვისტოსთვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„ზვეზდა“	27	16	4	7	39—19	36
„შირაკი“	27	13	8	6	48—27	34
„კოტაიკი“	27	14	3	10	36—36	31
„ტორპედო“	27	12	7	8	34—23	31
„ავტომობ“.	27	13	4	10	36—36	30
„დინ“. ზ.	27	11	8	8	33—24	30
„ზენიტი“	27	9	12	6	33—24	30
„გურია“	27	11	7	9	35—31	29
„ყარაბ“.	27	11	7	9	32—24	29
„ტურბ“.	27	12	4	11	30—35	28
„გაზოვ“.	27	11	6	10	34—28	28
„რუბინი“	27	10	8	9	31—28	28
„დრუჟბა“	27	12	3	12	35—29	27
„ლოკომოტ“.	27	11	5	11	40—42	27
„დინ“. კრ.	27	11	5	11	33—30	27
„გასტ“.	27	11	5	11	30—34	27
„დინ“ ბ.	27	10	7	10	27—25	27
ფიზკ. ინსტ.	27	8	10	9	25—26	26
„ურალ“.	27	10	5	12	33—36	25
„დინ“. ბ.	27	9	6	12	38—43	24
„პროგრ“.	27	10	3	14	25—39	23
„დილა“	27	6	11	10	25—28	23
„ხაზარი“	27	8	4	14	24—41	20
„არაზი“	27	2	4	21	16—63	8

ᲓᲘᲓᲘ ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲘᲡ ᲖᲔᲘᲛᲘ

Argentina '78

ᲞᲠᲔᲛᲘᲔᲠᲐ „ᲠᲘᲕᲔᲠ ᲞᲚᲔᲘᲢᲖᲔ“

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ ჩემპიონატის დრამატურგია მუდამ აღმავალი გზით ვითარდება, მარტივი, შედარებით უკონფლიქტო სიტუაციებიდან რთულისკენ და გულმინაციას ფინალურ შეხვედრაში აღწევს. მაგრამ პირველ კალენდარულ მატჩს, რომელმაც მილიონობით გულშემატკივარს წარმოდგენა უნდა შეუქმნას ფეხბურთის განვითარების შემდგომ ტენდენციებზე, როგორც წესი, საგანგებო მნიშვნელობა ენიჭება.

ეს არც არის გასაკვირი, ვინაიდან პირველი მატჩი, ამავე დროს, ჩემპიონატის თავისებური სავიზიტო ბარათია. პირველი მატჩის მიხედვით მსჯელობენ იმაზე, თუ როგორ მოემზადნენ გუნდები გადამწყვეტი ბრძოლებისთვის და ვის როგორი შანსი აქვს ამ ბრძოლაში.

პირველი მატჩი აშკარად არ გამოვიდა „უემბლიზე“ თორმეტი წლის უკან. ინგლისისა და ურუგვაის გუნდების შეხვედრამ იმედები გაუცრუა გულშემატკივრებს. არ გამოვიდა იგი არც ოთხი წლის შემდეგ „აცტეკაზე“. მერე მიუნჰენის ოლიმპიური სტადიონი და ისევ ის უნიათო ფრე — 0:0, რომელიც ყველაზე ნაკლებად მოსწონს მაყურებელს.

და აი, წრე თითქოს შეიკრა „რივერ პლეიტზე“. მსოფლიოს ყოფილმა ჩემპიონმა და ბრინჯაოს პრიზიორმა 90 წუთი მძიმე, მაგრამ უინტერესო ბრძოლაში გაატარეს.

...მსოფლიოს XI ჩემპიონატზე დასასწრები პირველი ბილეთი გაიყიდა 1977 წლის 22 სექტემბერს ბუენოს-აირესში. ბედნიერი ბილეთის მფლობელი აღმოჩნდა ერთ-ერთი პროვინციული საფეხბურთო კლუბის პრეზიდენტი ჰორასიო პრესვოტი. ორგანიზატორთა ჩანაფიქრით ამისათვის მას სპეციალური ჯილდო უნდა მიეღო, მაგრამ, როგორც გამოირკვა, პრეზიდენტმა 100 დოლარად დაიქირავა ვიღაც უცნობი, რომელმაც ორი დღე და ღამე რიგში გაატარა ეროვნული ბანკის კარების წინ. ცხადია, ჯილდო გაუთამაშებელი დარჩა...

პრესვოტი სახელი და ეს ინციდენტი სულ მალე დაავიწყებას მიეცა, მაგრამ რვა თვის შემდეგ კვლავ ამოტივტივდა არგენტინული პრესის ფურცლებზე. ერთმა ჟურნალისტმა პირველი კალენდარული მატჩის შემდეგ მოსძებნა პრესვოტი ზღვა გულშემატკივრებში და ინტერვიუ ჩამოართვა:

● **როგორ მოგეწონათ დიდი ფეხბურთის პრემიერა?**

— პირველი ბილეთის დაუფლებისთვის ბრძოლა უფრო საინტერესო იყო, ვიდრე თვით მატჩი.

● **კი მაგრამ თქვენ რომ ჯილდოს გარეშე დარჩით?**

— ამას ისე არ ვნანობ, როგორც იმ ას დოლარს, რომელიც ტყუილუბრალოდ გადავყარე წყალში.

● **ვინ გახდება მსოფლიოს ჩემპიონი?**

— ეს მე არ ვიცი. შესაძლოა ოქროს მედლები არგენტინამ მიიღოს, შესაძლოა ბრაზილიამ, ან სხვა რომელიმე გუნდმა. დარწმუნებით მხოლოდ იმის თქმა შემიძლია, რომ უმაღლეს ტიტულს დღევანდელი მატჩის ვერც ერთი მონაწილე ვერ შეწვდება.

პრესვოტი შორსმჭვრეტელი კაცი გამოდგა... ყოველ შემთხვევაში მსოფლიო ჩემპიონისა და ბრინჯაოს პრიზიორის მისამართით მაშინ გამოთქმულ კრიტიკას არც დამაჯერებლობა აკლდა და არც საღი აზრი.

პროვინციული კლუბის პრეზიდენტი და ჟურნალისტი კიდევ ერთხელ შეხვდნენ ერთმანეთს, ოღონდ ფინალის შემდეგ. ამჯერად ინტერვიუ არ შედგა — ვინაიდან ორთავეს ახრჩობდა სიხარულის ცრემლები.

პირველი კალენდარული მატჩის შემდეგ პრესას, რა თქმა უნდა, უფლება არ ჰქონდა ხელაღებით დასთანხმებოდა პრესვოტის. მას ყველაფრის თქმა შეეძლო — პასუხს არავისთან აგებდა. გაზეთები კი თავიანთი პრესტიჟსა და ავტორიტეტს უფრთხილდებოდნენ.

ინგლისსაც აშკარად არ გამოუვიდა პირველი მატჩი თორმეტი წლის წინ, სამი კვირის შემდეგ კი ჩემპიონი გახდა. ესე იგი უფრო მეტი სიფრთხილე და წინდახედულებაა საჭირო. ბოლოს და ბოლოს პირველი მატჩი მხოლოდ ზერელე და საერთო შთაბეჭდილებას ქმნის, მაშა კი შესაძლოა თანდათანობით მოვიდეს ჭამაში. მართალია არც გფრ-მა და არც პოლონეთმა არაფერი აჩვენეს ხელმოსაკიდებელი ამ დღეს, მაგრამ ვინ იცის იქნებ ზომაზე მეტად ღელავდნენ ესოდენ დიდი პასუხისმგებლობის გამო? ან იქნებ მალავდნენ ძალებს, ეშმაკობდნენ და თვალებს უხვევდნენ მეტოქეებს. ასეთი ტაქტიკური სვლაც არ იყო გამორიცხული. მაგრამ ესეც რომ არა, ამ შედეგმა ორთავე გუნდს ხომ გაუნაღდა ადგილი მომდევნო ჯგუფში? რატომ არ უნდა ვიფიქროთ, რომ მწვრთნელებმა სწორედ ასეთი პროზაული ამოცანის გადაჭრა დაისახეს მიზნად?

ბრძოლაში ყველა ხერხი და საშუალებაა ნებადართული, თუ კი მას არ კრძალავს კანონი. ამასთან დაკავშირებით ერთი ეპიზოდი გამახსენდა 1954 წლის ჩემპიონატიდან მაშინ, უნგრეთის „დიდი გუნდის“ წარმატება ეჭვს არ იწვევდა. უნგრელებმა ადვილად მოიგეს ჯგუფური ტურნირი. ჯერ ხენსაციური შედეგით დაამარცხეს სამხრეთ კორეა (9:0), მერე შავი დღე აყარეს გფრ-ის ნაკრებს (8:3), მეოთხედფინალში დაამარცხეს ჯალმა და ნილტონ სანტოსების, დიდისა და ჯულინიოს ბრაზილია. მერე, უკვე ნახევარფინალში, ურუგვაი შემუსრეს, სწორედ ის ურუგვაი, სადაც სასწაულებს ჩადიოდა ლეგენდარული ანდრადე. „დიდმა გუნდმა“ ლოგიკურად გაიკაფა გზა მიზნისაკენ. მაგრამ ფინალში გაუგებარი რამ მოხდა. გფრ-მა, რომელიც თითქოს არც კი იყო უნგრელთა მეტოქე, თავის თავსაც გადააჭარბა და მოიგო გადამწყვეტი შეხვედრა. ასე მოულოდნელად დამთავრდა მსოფლიო ჩემპიონატების ისტორიაში ყველაზე დრამატული ფინალი. გფრ-მა მთავარი ჯილდო მიიღო, უნგრელებმა კი შინ მხოლოდ ვერცხლის მედლები წაიღეს.

ეს იყო ტაქტიკური ეშმაკობის კლასიკური მაგალითი. ეს იყო წმინდა გერმანული რაციონალიზმი, რომელიც დიდი არტისტული გაქანებითა და გონებამახვილობით მოამზადეს იმდროინდელი ფეხბურთის ერთ-ერთმა თვალსაჩინო თეორეტიკოსმა, „ბებერმა მელამ“ ზეპ ჰერბერგერმა და მისმა ახალგაზრდა ასისტენტმა ჰელმუტ შიონმა.

(დასასრული მე-4 გვ.).

ჩოგბურთი

სოხუმის კორტებზე დამთავრდა „განთიადის" ცენტრალური საბჭოს პირადი პირველობა, რომელშიც საქართველოს 48 საუკეთესო ჩოგბურთელი მონაწილეობდა.

ვაჟთა ტურნირის ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ ი. კუხიანიძე და ე. პოლოსოვი. გამარჯვება და პირველი ადგილი წილად ხვდა პოლოსოვს — 6:4, 6:4. III ადგილზეა ა. ჯაფარიძე.

ერთეულ ქალთა თანრიგში ფინალამდე წაუგებლად მივიდნენ საქართველოს მრავალგზის ჩემპიონი, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი ა. ივანოვა და ახალგაზრდა მზარდი ოსტატი, რესპუბლიკის წლევანდელი ჩემპიონატის მესამე პრიზიორი მ. ელერდაშვილი. მათს დუელში გამოცდილებამ იმარჯვა — 6:2, 6:4.

მესამე ადგილისათვის ბრძოლაში მ. გოშაძემ დაამარცხა ქ. პეტროსიანი — 6:4, 6:3.

წყვილ ვაჟთა შეჯიბრებებში უძლიერესნი იყვნენ: — პოლოსოვი და გ. ზამბახიძე. მათ სძლიეს კუხიანიძე — ჯაფარიძის წყვილს — 6:4, 6:3. III იყო მ. ინასარიძე — ი. ისმაილოვის დუეტი.

პლაკატების კონკურსი

„ოლიმპიურ გზებს მოსკოვში მივყავართ", „სპორტი — მშვიდობის ელჩი", „ოლიმპიადა: მშვიდობა, მეგობრობა" — ასეთია XXII ოლიმპიური თამაშებისადმი მიძღვნილი საუკეთესო პლაკატისთვის საერთაშორისო კონკურსის ზოგიერთი თემა. კონკურსის თაოსნები — საბჭოთა სპორტული, შემოქმედებითი, საზოგადოებრივი ორგანიზაციები კონკურსში მონაწილეობისთვის იწვევენ ყველა კონტინენტის მხატვრებსა და პლაკატების გამომცემელ ფირმებსა და გაერთიანებებს.

საერთაშორისო კონკურსი ვ[...] დეკემბრამდე გასტანს. იგი ხე[...] შეუწყობს სხვადასხვა ქვეყნის მხატვართა ფანტაზიისა და ოსტატობის გამოვლენას. მათი შემოქმედებითი ტურნირის შედეგებს შეაჯამებს თანამედროვე გამოჩენილ ოსტატთაგან შემდგარი ავტორიტეტული საერთაშორისო ჟიური. გამარჯვებულთათვის სპეციალური დიპლომებისა და მედლების გარდა დაწესებულია პრემიები: სამი — პირველი, ექვსი — მეორე, ათი — მესამე. 20 კაცი მიიღებს წამახალისებელ პრემიას. (საქინფორმი).

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პრემიერა „რივერ პლეიტზე"

დასასრული

რა გარანტიაა, რომ გერმანელები ახლაც, რაიმე ახალ სიურპრიზს არ ამზადებენ? სიფრთხილე და თავდაჭერილობა ერთადერთი სწორი გზა იყო და პრესამაც აშკარად შეიკავა თავი საერთო შეფასებისგან.

მატჩის შემდეგ ჟურნალისტები და მწვრთნელები „რივერ პლეიტის" კონფერენცდარბაზში შეიკრიბნენ. ატმოსფერო მაინცდამაინც საზეიმო არ იყო, თუმცა აზრის გამოთქმის სურვილი ყველას ჰქონდა:

პირველი სიტყვა, როგორც მსოფლიო ჩემპიონის მწვრთნელს, შიონს მისცეს:

— შედეგით კმაყოფილი ვარ, თამაშით — არა, მწვრთნელმა გამომწვევად შეავლო თვალი დარბაზს და დაჯდა...

არც პოლონეთის მწვრთნელს გმოხს დაცდა სიტყვა მეტოქეზე:

— ჩვენს მიზანს მივაღწიეთ. ახლა 6 ივნისის მატჩის შედეგი მაინტერესებს მხოლოდ (გმოხს მხედველობაში ჰქონდა ტუნისთან შეხვედრა).

მერე დარბაზში მყოფ მწვრთნელებს სთხოვეს თითო სიტყვა:

მენოტი (არგენტინა): ჩემპიონმა არ აჩვენა თავისი ნამდვილი თამაში. ეს მისი უფლებაა, მისი ტაქტიკა, მაგრამ ჩვენ ასე ადვილად არ მოვტყუვდებით. მომეწონა პოლონეთის ნაკრები, განსაკუთრებით მისი უკანა ხაზი. ამ გუნდთან ხუმრობა არ შეიძლება.

ბაროტი (უნგრეთი): პირველი მატჩის კვალობაზე ორივე გუნდმა სასიამოვნო შთაბეჭდილება დატოვა. ოდნავ უპირატესობას ჩემპიონს ვანიჭებ; თუმცა ჯერჯერობით არც პოლონეთთან ვისურვებდი შეხვედრას.

კუბალა (ესპანეთი): მსოფლიო ჩემპიონისგან, ცხადია, მეტს მოველოდით, მაგრამ არა მგონია, ეს იყოს მისი ნამდვილი თამაში. პოლონეთმა თავის თავს გადააჭარბა და ამისთვის იგი ქებას იმსახურებს. მატჩი, გულახდილად უნდა ვთქვა, არ მომეწონა.

სენეკოვიჩი (ავსტრია): ბრძოლა საინტერესო იყო, ცალკეული მომენტები კი უბრალოდ, ბრწყინვალე. მე, როგორც მაყურებელმა, დიდი სიამოვნება მივიღე, როგორც მწვრთნელმა ბევრი რამ შევიძინე.

აი რამდენი განსხვავებული აზრი შეიძლება იყოს ფეხბურთზე, ერთ შეხვედრაზე. მაგრამ იქნებ თავს იტყუებდნენ მწვრთნელები, სავსებით გასაგები მიზეზით არ იყვნენ გულწრფელნი? ფეხბურთიც ხომ თავისებური დიპლომატიაა? თუ ეს ასეა, მაშინ ამდენ განსხვავებულ აზრს კიდევ აქვს გამართლება, თუ არა და...

ერთი უმნიშვნელო ექსკურსი ისტორიაში. 1958 წლის შემდეგ მსოფლიოს ფეხბურთში ბრაზილიური ერა დაიწყო. ამ აზრს კატეგორიულად ვერავინ უარყოფს, მაგრამ ზოგიერთი ავტორიტეტული სპეციალისტი, ისეთი როგორიც, მაგალითად, ერიკ ბეტია, წლების მანძილზე ჯიუტად უჭერდა მხარს... პერუს.

XI მსოფლიო ჩემპიონატის წინ ყველას მიერ აღიარებული ფავორიტები იყვნენ ბრაზილია, არგენტინა და გფრ. ფიფა-ს პრეზიდენტმა ავილანჟმა კი მსოფლიო ფეხბურთის ლიდერთა შორის უყოყმანოდ დაასახელა შოტლანდია. ავილანჟს უსათუოდ დავწამებდით ორიგინალურობას, რომ იგივე აზრი არ გამოეთქვა პელეს.

სავსებით დასაშვებია, რომ სპეციალისტთა ერთ ნაწილს გულწრფელად მოსწონდეს შოტლანდიელთა თამაში (თუმცა ლოგიკის თანახმად ისინი სამხრეთამერიკული სკოლის წარმომადგენლები არ უნდა იყვნენ). არც ისაა გამორიცხული, რომ შოტლანდია ამ ჩემპიონატში უკეთეს ბედს იმსახურებდა. სხვათა შორის, ეს მან დაამტკიცა კიდეც ჰოლანდიასთან გამარჯვებით. მაგრამ საქვეყნოდ იმის მტკიცება, რომ ერთ-ერთი ფავორიტი არგენტინაში უსათუოდ შოტლანდია იქნებაო, სხვა თუ არაფერი, გაუმართლებელი სითამამეა.

მაგრამ დავუბრუნდეთ ისევ „რივერ პლეიტს" და იქ გამართულ პრესკონფერენციას, რომელმაც ფაქტიურად ვერ მისცა ზუსტი ამომწურავი შეფასება პირველ მატჩს.

ფეხბურთის მოყვარულთა მილიონიანი აუდიტორია კი, სწორედ ასეთ ამომწურავ პასუხს ელოდა ოთხწლიან შეკითხვებზე. ჩვენ ხელთა გვაქვს ზოგიერთი არგენტინული გაზეთის რეცენზია ამ მატჩზე:

„პოლონეთის გუნდი, შემადგენლობის მხრივ, ნაკლებად იყო შეცვლილი წინა ჩემპიონატთან შედარებით, ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ოთხი წლით დაბერდა... ძველსა და ახალ შემადგენლობებს შორის სხვაობა იგრძნობოდა საშემსრულებლო ოსტატობაშიც... ნახევარმცველთა სიჭარბემ გათქვა შიონის განზრახვა, თუმცა ჩემპიონი ერთხანს ინარჩუნებდა თავის სტილს...".

და მართლაც, გერმანელები ამ მატჩში უფრო ოსტატურად იცავდნენ თავს, ვიდრე უტევდნენ. კალტცმა, რიუსმანმა და ციმერმანმა საიმედოდ ჩაკეტეს მაიერის კარის მისადგომები. მაგრამ ეს არ იყო ჩემპიონის ხელწერა, არ იყო მისი საკადრისი თამაში. მაღალ მატერიებზე ფიქრი თანამედროვე ფეხბურთში ორი თავდამსხმელით შეუძლებელია. ადამჩიკს ასე თუ ისე კიდევ გამოუვიდა თამაში, მაგრამ მისი პარტიზანული გამოხდომები იშვიათად თუ აღწევდა მიზანს. რაც შეეხება ფიშერს, იგი მთელი 90 წუთი საბოლოო დარტყმისთვის ემზადებოდა და ისე დამთავრდა მატჩი, რომ ერთხელაც ვერ განახორციელა ჩანაფიქრი.

ყველაზე უფრო მოულოდნელი კი იყო, რომ ტემპს ამ მატჩში მეტწილად პოლონელი ფეხბურთელები კარნახობდნენ. ერთხელ დეინა სახიფათოდ გავიდა მაიერის პირისპირ, მაგრამ ბოლო მომენტში ბურთი მეკარეს მიუგორა. მარჯვენა ფრთაზე შესამჩნევად აქტიურობდა ლატო. ბევრს მოძრაობდნენ ლიუბანსკი, შარმახი. მაგრამ ყველაფერი ეს აურზაურს უფრო ჰგავდა ჭიქა წყალში, ვიდრე გამიზნულ და გეგმაზომიერ შეტევებს. ერთადერთი პოლონელი, ვინც ნამდვილად კარგი შთაბეჭდილება დატოვა, ახალგაზრდა ნავალკა იყო. სამწუხაროდ, — წერდნენ გაზეთები, — მას მხარი ვერ აუბეს დანარჩენებმა.

ფრე — ამ მატჩის ლოგიკური ფინალი გახლდათ. მაგრამ ფრეც არის და ფრეც, „რივერ პლეიტზე" დიდი ფეხბურთის სანახავად მოსული 80 ათასი მაყურებელი უკმაყოფილო გრძნობით სტოვებდა სტადიონს. პირველი მატჩი აშკარად არ გამოვიდა. მაგრამ წინ იყო მთელი ჩემპიონატი და მოლოდინით გასხივებული იმედები...

ნ. გუგუშვილი.

* * *

სურათზე: იტალიისა და გფრ-ის ნაკრები გუნდების შეხვედრა. კრიტიკული მომენტი გერმანელთა კართან.

9 პარტიის შემდეგ

ბაგიო. ჭადრაკში მსოფლიო პირველობის მატჩზე აკრედიტებული ფოტოკორესპონდენტები „კონგრესების სასახლის" დარბაზში პარტიის დაწყებამდე დიდი ხნით ადრე ცხადდებიან. საჭადრაკო საათების ჩართვის შემდეგ მათ მხოლოდ 3 წუთი შეუძლიათ იმუშაონ მაყურებელთა დარბაზში. ყოველთვის ამასაც ვერ ახერხებენ. წაგებული მერვე პარტიის შემდეგ პრეტენდენტი მეცხრე პარტიის სათამაშოდ გამოცხადდა მხოლოდ მაშინ, როცა კორესპონდენტებმა აპარატები შეინახეს.

მერვე პარტიაზე შეიძლება ითქვას, რომ მან ჭადრაკის მოყვარულთა და კომენტატორთა დიდი ინტერესი გამოიწვია.

პრაღის გაზეთ „რუდე პრავოს" სპეციალურმა კორესპონდენტმა ბაგიოში, საერთაშორისო დიდოსტატმა მ. ფილიპმა თავის წერილში ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მრავალი მაცდური გაგრძელებებიდან კარპოვი თანმიმდევრობით ირჩევდა ყველაზე ცხად და დამაჯერებელს, ისე რომ პრეტენდენტს არავითარ შანსს არ უტოვებდა.

„ეს იყო კლასიკური მოგება კარპოვისა, რომელმაც კორჩნოის თამაშის გათანაბრების ყოველგვარი შესაძლებლობა მოუსპო", — წერს მანილის გაზეთი „ბულეტინ ტუდეი". ფილიპინების დედაქალაქის მეორე გაზეთი „დეილი ექსპრესი" ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ პრეტენდენტს არაფერი დარჩა გარდა დანებებისა გარდაუვალი შამათის გამო.

იუგოსლავიური გაზეთი „სპორტი" წერს, რომ პრეტენდენტმა დებიუტშივე წააგო ორთაბრძოლა.

პრესის ბევრი ორგანო ერთდროულად კიცხავს „პრეტენდენტის გუნდს" მატჩის ირგვლივ არაჯანსაღი ატმოსფეროს შექმნის მცდელობისთვის. დიდოსტატი მ. ფილიპი აღნიშნავს მსოფლიო ჩემპიონის თავდაჭერილობასა და სიმშვიდეს ამ ფსიქოლოგიური „შეტევის" დროს. იგი ხაზს უსვამს, რომ კარპოვი არასდროს დასხმია თავს პრეტენდენტს სახალხოდ, არ [...] ოუყენებია მისი საწინააღმ[...] მოთხოვნები, ხოლო მერვე პა[...] იის დაწყების წინ გაკეთებულ [...] ნცხადებაში სპეციალურად [...] მითითებული, რომ მსოფლიო [...] მპიონს სურს და მუდამ სუ[...] რათა ჩემპიონის ტიტულის[...] ბრძოლა გამართულიყო მხ[...] ოდ ჭადრაკის დაფასთან.

მეცხრე პარტია ბუნებრივად [...] რიმართა. თეთრებს, როგორც [...] სი, უფრო აქტიური პოზიცია [...] ნდათ, შავები რითაც ამჯ[...] მსოფლიო ჩემპიონი თამაშო[...] საზრიანად იცავდნენ თავს. [...] სიტყვით, პარტია ჩვეულებრი[...] მიმდინარეობდა.

მაგრამ „კორჩნოის გუნდის" [...] ვრებმა გადაწყვიტეს რამდენი[...] „გამოეცოცხლებინათ" გარემ[...] მათ, უკვე მერამდენედ, მოით[...] ვეს საბჭოთა ფსიქოლოგი დ[...] ზის ბოლოში გადამჯდარი[...] პრეტენდენტის „ჰიპნოზირებ[...] გამო. ამის თაობაზე პრეს-კო[...] ფერენციაზე საბჭოთა დელეგ[...] ის ხელმძღვანელმა ვ. ბატურინ[...] იმ განაცხადა, რომ პრეტენდენ[...] ის საჩივარი მატჩის დროს ზე[...] ნებრივი ძალების მოქმედების [...] მო, შეიძლება აიხსნას სურვი[...] განზრახ გაამართლოს და გაამ[...] ვოს ასეთი მნიშვნელოვანი ს[...] რტული შეჯიბრების ატმოსფე[...] როგორც ვ. ბატურინსკიმ თ[...] პრეტენდენტის დელეგაციის ო[...] იციალურ პირთა საქციელმა ა[...] ერთხელ გამოიწვია მსოფლიო [...] ემპიონის უკმაყოფილება.

ბოლოსდაბოლოს ყველაფ[...] თავის ადგილას დარჩა. ერთი [...] ცხადია: „კორჩნოის გუნდი" ც[...] ლობს გაამწვავოს მდგომარეობა[...]

მეცხრე პარტია ისეთ პოზიცია[...] ში იქნა გადადებული, რომ ერ[...] წუთითაც არ შეუშფოთებია კა[...] პოვი და მისი სეკუნდანტები. [...] რა დილით მსაჯის მეოხებით [...] პრეტენდენტს ყაიმი შესთავა[...] ყაიმი მიღებული იქნა.

ჭადრაკი

ბუშის ბაგიოში შედგა ა. კარპოვ — ვ. კორჩნოის მატჩის X პარტია. იგი 44-ე სვლაზე ყაიმით დასრულდა.

ლიდერობს კარპოვი — 1:0. ხვალისთვის დანიშნულია XI პარტია.

ცურვა

ტეხასის შტატის ქალაქ ვუდლენსში დამთავრდა ამერიკელ მოცურავეთა ჩემპიონატი. 400 მეტრზე კომპლექსურ ცურვაში დ. ვასალოს მსოფლიო რეკორდზე უკვე ვიუწყებოდით. 16 წლის ამ ნიჭიერმა ჭაბუკმა 1500 მეტრზეც სცადა ძალა და საკმაოდ კარგი დრო აჩვენა, დისტანციაზე კი მეო[...] იყო. ვასალომ უფლება მიი[...] მსოფლიო ჩემპიონატში 1500 მე[...] რზეც გამოვიდეს, მაგრამ იგი კ[...] მპლექსურ ცურვაში ამჯობინებს [...] პარეზობას. საერთოდ აშშ-ს მოც[...] რავეთა ჩემპიონატი საკმაოდ მა[...] ლი შედეგებით აღინიშნა. შედა[...] ბით უხეიროდ გამოვიდნენ 20[...] მეტრზე ბრასის სტილით მოცურა[...] ვაჟები, 100 და 200 მეტრზე ბ[...] ლალმა მოცურავე ქალები.

„კოსმოსი" — ფიფა-ს ნაკრები

ნიუ-იორკი „კოსმოსის" მესვეურები ახალი იდეით აღინთენ. მათ ამხანაგურ მატჩებზე გამოიწვიეს მსოფლიოს ნაკრები და ფიფა-ც დროულად გამოეხმაურა ამ წინადადებას. „ვარსკვლავთა გუნდის" დაკომპლექტება დაევალა მსოფლიოს ჩემპიონის — არგენტინის ნაკრების მწვრთნელს მენოტის.

მსოფლიოს ჩემპიონის სელექციონერი კარგა ხანს ფიქრობდა, თუ ვინ წაეყვანა ნიუ-იორკში. ბოლოს მისი „მხედველობის არეში მოხვდნენ" შემდეგი ფეხბურთელები — ჰ. მიულერი, ფოგტ[...] რუმენიგე და ბონჰოფი (გფრ), ფ[...] ლოლი, პასარელა, გალიეგო, ლ[...] კე, კემპესი (არგენტინა), ლა[...] და ბონეკი (პოლონეთი), ტრე[...] რი (საფრანგეთი), პროხასკა [...] პეცეი (ავსტრია), ჰაანი და რის[...] რგენი (ჰოლანდია), კუბილასი (პე[...] რუ), დუიბი (ტუნისი), დირსე[...] (ბრაზილია).

რედაქტორი ა. ბასილაია

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა რედაქციის მისამართი: 380096, თბილისი, ლენინის ქ. № 14 დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო". ტელეფონები: რედაქტორი — 99-56-14, 93-97-50; რედაქტორის მოადგილე — 99 66-47; პასუხისმგებელი მდივანი — 93-97 52; განყოფილებები: ფეხბურთის — 99-81-71, 93 97-56; მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობის — 93-97-55; სპორტის პროპაგანდის — 93 97-57; მოსწავლე და სოფლის ახალგაზრდობის — 93-97 53; ჭადრაკის — 93-97-26; სამხატვრო — 93-97-52; წერილების — 93-97 54; კორექტორები — 93-97-49; გამომშვები — 93-93-81; ფოტოლაბორატორია — 93 97-58; მემანქანეები — 93-97-51.

ИНДЕКС 66435 საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის სტამბა. თბილისი, ლენინის ქ. № 14. უე 02160